

Leonard Pawlak

"Vita di coppia : linee di spiritualita coniugale e familiare", Borsato B., Bologna 1996 : [recenzja]

Studia nad Rodziną 7/1 (12), 179-180

2003

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

III. S P R A W O Z D A N I A I R E C E N Z J E

Studia nad Rodziną UKSW 2003 R. 7 nr 1(12)
--

Borsato B., Vita di coppia. Linee di spiritualita coniugale e familiare, Dehoniane, ed. 3, Bologna 1996, 208s.

Choć konsumizm jest ogromnym zagrożeniem dla współczesnego człowieka, to człowiek nie przestaje poszukiwać głębszego sensu swojej egzystencji. Tej prawdzie pragnie dać wyraz w swojej książce ks. B. Borsato, koncentrując się na aspekcie duchowości małżeńskiej i rodzinnej.

Autor wychodzi wobec małżonków i rodzin z propozycją „życia według Ducha” pośród codzienności, w jakiej przychodzi im żyć i działać. By żyć i wzrastać we wzajemnej miłości, do jakiej powołał ich Bóg, potrzebują oni właściwej im duchowości inspirowanej Słowem Bożym.

Dzięki międzyosobowym relacjom, współmałżonkowie i członkowie rodzin mają zdążyć do wspólnego uświęcenia poprzez osobisty wkład każdego, albowiem każdy ma swoją inność, ofiarowaną mu przez Stwórcę.

Autor, sięgając do źródeł Słowa Bożego oraz duszpasterskiego doświadczenia w pracy nad duchowością małżeństwa i rodziny, swoje opracowanie przedstawia w 13 rozdziałach.

Najpierw omawia on znaczenie duchowości małżeńskiej i rodzinnej, umożliwiając odkrycie autentycznych relacji, jakie zamierzył w małżeństwie i rodzinie sam Stwórca (1). Możliwość taką daje jednak tylko małżeństwo sakramentalne, stanowiące fundament dla prawdziwej rodziny (2). Autor przytacza teksty biblijne, w których jest mowa o autentycznej miłości małżonków, jako obrazie miłości Boga do swego ludu (3). W oparciu o dane biblijne człowiek powinien być wychowany do autentycznej miłości (4), której podstawową wartością jest małżeńska wierność. Wzrasta się zaś w niej poprzez zrozumienie, że drugi człowiek nigdy nie jest „przedmiotem”. Tylko takie zrozumienie umożliwia dokonanie koniecznego przejścia od współzależności do współpodmiotowości, pozwalającej przewycięzać konflikty i przez nieustanne wychodzenie z własnego egocentryzmu realizować wierność (5). Pozwala to spojrzeć właściwie na cielesność i płciowość w małżeństwie (6). Biblijna perspektywa dziewictwa i małżeństwa, pozwala odczytać je jako dwie drogi, prowadzące ku jednemu celowi człowieka, którym jest zbawienie (7). Stąd małżeństwo jest postrzegane jako powołanie, którego właściwą posługą jest „być z drugim” w dole i niedoli (8). Ogromną pomoc w tym „byciu z drugim” stanowi wspólne wsłuchiwanie się w objawione Słowo Boże, dzięki czemu ubogacają się wzajemne relacje małżonków (9). Dopiero w tym świetle można odnaleźć właściwy wymiar małżeńskiej przyjemności, jaką sam Stwórca związał z obowiązkiem przekazywania życia, jako wartości naczelnej wśród Bożych darów, którym człowiek, sam będąc

szczęśliwym, pragnie obdarzać innych (10). To zaś pragnienie, a nie tylko obowiązek, jest zdolne wg Autora ożywić parę małżeńską, na wzór samego Boga, który nie tyle kocha człowieka z obowiązku, ile ze swego pragnienia, albowiem po ojcowsku go miłuje (11). Obecny kryzys przeżywany przez pary małżeńskie, co zapowiadał już Sobór Watykański II (KDK, 4), jest tylko echem o wiele szerszego kryzysu kulturalno-socjologicznego współczesnej rodziny ludzkiej (12). Jednak mimo tego małżonkowie są wezwani do świętości, właściwej ich stanowi, a więc urzeczywistnionej poprzez wzajemną miłość (13).

Autor, dokonując takiego wyboru przedstawianych zagadnień, postawił sobie za cel: pogłębienie duchowości właściwej małżeństwu, która nie przeciwstawia się dobrze rozumianej materialności życia ludzkiego. Duchowość małżeńska bowiem, według niego, nie jest negacją, ale rzeczywistością duchową, jaką małżonkowie realizują w swoim specyficznym powołaniu.

Prezentowana publikacja zawiera bogate refleksje Autora, oparte o dane biblijne, psychologiczne i pastoralne, w formie dialogu z czytelnikiem. Stanowi zachętę i inspirację do przemyśleń, a także do zastosowania ich w małżeństwie i rodzinie, by uniknąć wewnętrznej frustracji i rutynowości, a zarazem nie ulec zewnętrznym schematom, które traktuje się często jako swoiste zabezpieczenie.

W książce daje się wyraźnie zauważyć pozytywne spojrzenie na problematykę małżeńsko-rodzinną. Umożliwia to odniesienie do objawionego Słowa Bożego oraz doświadczenia przeżywanego przez wierzące wspólnoty małżeńskie i rodzinne, w których codziennym życiu uwzględnia się i szanuje inność drugiej osoby oraz wytrwale buduje się międzypersonalne relacje, traktując każdego w sposób podmiotowy. Ten sposób odniesień bardzo akcentuje Ojciec Święty Jan Paweł II, obrońca małżeństwa i rodziny we współczesnym świecie.

Ks. Leonard Pawlak FDP

ks. Piotr Walkiewicz, Duchowość świeckich konsekrowanych, Lublin 2003, 347s.

Z wielu względów z uznaniem należy przyjąć wydaną w bieżącym roku książkę ks. Piotra Walkiewicza, pt. „Duchowość świeckich konsekrowanych”. Jest to bardzo dojrzałe – i zresztą – pierwsze systematyczne opracowanie dotyczące instytutów świeckich, opublikowane w Polsce. Książka prezentuje doskonały warsztat naukowy – jest to praca doktorska Autora poszerzona o historię instytutów świeckich. W przedmowie książki, ks. prof. dr hab. Marek Chmielewski słusznie podkreśla wysoki stopień wnikliwości badawczej Autora. Poprawność merytoryczna wynika z oparcia dysertacji na dokumentach Magisterium Kościoła oraz na publikacjach zawartych w czasopiśmie „Dialog” – organie oficjalnym Światowej Konferencji Instytutów Świeckich wydawanym w Rzymie. Autor przedmowy wyraża przekonanie,